



בש"פ 7413/22 - יורם וון הארן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7413/22

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

העורר: יורם וון הארן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
במ"ת 6824-09-22 שניתנה ביום 03.11.2022 על
ידי כבוד השופט א' רון

תאריך הישיבה: ט"ז בחשון התשפ"ג (10.11.2022)

בשם העורר: עו"ד ניר לסטר; עו"ד עדי ליסטר

בשם המשיבה: עו"ד עודד ציון

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (להלן: חוק המעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט א' רון) במ"ת 6824-09-22 מיום 03.11.2022, בגדרה נדחתה בקשת העורר לשחררו לחלופת מעצר בפקוח אלקטרוני.

תמצית עובדות כתב האישום והרקע לבקשה

2. ביום 01.09.2022, נעצר העורר בארץ לאחר הליך הסגרתו מהולנד.

עמוד 1



3. ביום 05.09.2022, הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירה של יבוא סמים מסוכנים, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה) בצירוף סעיפים 19א לפקודה וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ועבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499 לחוק.
4. על פי המתואר בכתב האישום, העורר הוא אזרח ישראל ואזרח הולנד אשר מתגורר באמסטרדם. במועד שאינו ידוע, קשר העורר קשר יחד עם אדם בשם עזרא לוריא (להלן: לוריא) לייבא סמים מהולנד לישראל. עובר ליום 21.12.2015, במועד שאינו ידוע, פנה אדם בשם גלעד הנקין (להלן: הנקין) לעורר, והציע לו שחברו, יונתן מרלנגון (להלן: מרלנגון), יעביר סמים עבורו מהולנד לישראל. על ההיכרות עם מרלנגון שילם העורר סכום של כ-5,000 יורו.
5. בהמשך לכך, בשנת 2015, במועד שאינו ידוע במדויק, העבירו העורר ולוריא למרלנגון תיק ובתוכו שני בקבוקים ומספר בקבוקונים המכילים סם מסוכן מסוג MDMA. מרלנגון העביר תיק זה מהולנד לישראל והעביר אותם לגורמים שזהותם אינה ידועה.
6. ביום 15.07.2016, או בסמוך לכך, העבירו העורר ולוריא להנקין ומרלנגון מזוודה ובה שני בקבוקי יין שבתוך כל אחד כ-800 גרם של סם מסוכן מסוג MDMA; ושלושה שקיות ניילון שבתוכן 779.03 גרם, 1189.19 גרם ו-1184.41 גרם סם מסוכן מסוג MDMA.
7. ביום 18.07.2016, העבירו הנקין ומרלנגון את המזוודה לאדם בשם שלום מליוגין (אשר יכונה להלן בכינויו: ג'ניה), לצורך העברתה מהולנד לישראל. בגין שירות זה, ג'ניה היה אמור לקבל תשלום בסכום של כ-40,000 ש"ח.
8. ביום 21.07.2016, נעצר ג'ניה לאחר שנחת בנמל התעופה בן גוריון על-ידי משטרת ישראל, כשברשותו המזוודה עם הסמים.
9. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.
10. ביום 22.09.2022, קבע בית המשפט המחוזי כי קיימות ראיות לכאורה בעניינו של העורר, אם כי "התשתית הראייתית לכאורה, שקיימת - גבולית". במסגרת החלטתו, התייחס בית המשפט לקשיים הנובעים מהודעתו של הנקין, אשר לטעמו מהווה "עמוד התווך לראיות התביעה", ובהם: היותה כללית ובלתי מפורטת, שאין בה "תשובה של ממש לשאלה האם ומה קיבל המשיב, אם בכלל... התייחסות פרטנית למועדים המיוחסים"; שהמעשים שביצע העורר עליהם פירט הנקין "לא את כולם ראה [בעצמו - ח.כ.] ושמע בעצמו"; ושמדובר בעדות שותף "על כל המשתמע מכך". כן התייחס בית המשפט לכך שקמה בעניינו של העורר עילת מעצר סטוטורית, אולם סבר הוא כי נוכח התשתית הראייתית הגבולית שקיימת "מחייבת מקבילית הכוחות לשקול ביתר שאת חלופת מעצר". בהתאם לכך, וחרף בקשתו של העורר לשחררו ממעצר, דחה בית המשפט את מתן החלטתו הסופית בדבר מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. זאת, עד לקבלת תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן, אשר מועד הגשתו נקבע ליום 24.10.2022.
11. על החלטה זו הגיש העורר ערר לבית משפט זה (בש"פ 6540/22 וון הארן נ' מדינת ישראל - משטרת ישראל (29.09.2022) (להלן: בש"פ 6540/22)). ערר זה נדחה, מן הטעם שנוכח חומרת המעשים המיוחסים לעורר "אין זהו אחד מאותם מקרים חריגים בהם יש מקום להתערבות ערכאת הערעור בהחלטה לשלוח את העורר לבחינת שירות המבחן בטרם מתן הכרעה בבקשה למעצר עד תום ההליכים".
12. ביום 19.10.2022, הגיש שירות המבחן בקשה לדחיית מועד דיון ההמשך, בציינו כי בשל עומס וחוסר תקנים, הוא אינו יכול להגיש את תסקיר המעצר במועד שנקבע לכך. בית המשפט נעתר לבקשה, ודיון ההמשך נדחה ליום 24.11.2022.



13. לאור החלטה זו, הגיש העורר בקשה לקיום הדיון הקבוע ליום 24.10.2022, וזאת כדי לבחון חלופת מעצר טרם קבלת תסקיר המעצר. בית המשפט המחוזי נעתר לבקשה, וקבע מועד דיון ליום 03.11.2022, נוכח אילוצי יומן.
14. ביום 03.11.2022, דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של העורר לשחררו ממעצר, תוך שהורה לשירות המבחן להימנע ככל הניתן מהגשת בקשה נוספת לדחיית מועד הגשת תסקיר המעצר.
15. על החלטה זו נסוב הערר שלפניי.

טיעוני הצדדים

16. במסגרת בקשתו טוען העורר, כי התשתית הראייתית שעומדת למשיבה אינה עוברת את רף הראיות "לא להגשת כתב אישום ובטח שלא למעצר". במסגרת זו טוען המערער, כי לא היה מקום להורות על מעצרו מאחורי סורג ובריוח "ואף לא ב'מעצר בית' ו/או כל הגבלה אחרת". בנסיבות העניין, לשיטת העורר, היה על בית המשפט המחוזי להורות על שחרורו, ולא להמתין לקבלת תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן. זאת, בפרט נוכח העובדה כי הוא שוהה למעלה מחודשיים במעצר מאחורי סורג ובריוח. לבסוף טוען העורר, כי שגה בית המשפט המחוזי שעה שסירב לעיין בחוות דעת המומחה שהגיש על האפשרות לשחררו, מהנימוק ש"החלפת מלאכת שירות המבחן, גורם ניטרלי ואובייקטיבי על פניו, בחוות דעת פרטיות מוזמנות הממומנות על ידי נאשם, בעייתית שבבעייתיות". העורר מדגיש כי מדובר בחוות דעת מקצועית ואובייקטיבית שנערכה על-ידי מי ששימשה עובדת סוציאלית בשירות בתי הסוהר למעלה מעשור; ובמסגרתה נערך לו ראיון קליני, הוערכה מסוכנותו ונבחנו חלופות מעצר.

17. בדיון שנערך לפניי, חזר בא-כוח העורר בלהט רב על טיעוניו שבכתב. בפרט עמד הוא על הקושי בכך שהעורר נמצא כבר זמן מה במעצר, כאשר קיימת חולשה ראייתית בענייננו, ומבלי שניתנה החלטה בדבר מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. וזאת, משטרם הוגש תסקיר מעצר.

18. בא-כוח המשיבה טען שיש לדחות את הערר. לטעמו, מרבית השגותיו של העורר כבר נדונו והוכרעו על-ידי בית משפט זה. בהתאם לכך, עולה כי ערר זה נטוע כולו בעובדה שמעצרו של העורר הוארך בעוד כחודש לצורך קבלת תסקיר מעצר, ואילו לעמדת בא-כוח המשיבה – טעם זה אינו מצדיק לקבל את הערר.

דיון והכרעה

19. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה ונתתי דעתי לטענות הצדדים ובאי-כוחם, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

20. בהתאם לסעיף 21 לחוק המעצרים ופסיקת בית משפט זה, יש לעצור נאשם בפלילים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בהתקיים שלושה תנאים: קיומה של עילת מעצר; קיומן של ראיות לכאורה הקושרות את הנאשם לביצוע המיוחס לו בכתב האישום; והיעדר אפשרות להגשים את מטרת המעצר בפועל בדרך של חלופת מעצר (בש"פ 5986/22 אליעזר נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (18.09.2022)).

21. בענייננו, דומה כי הערר נשען על שני אדנים: הראשון, שלא קיימות ראיות לכאורה אשר מצדיקות לעצור את העורר עד לתום ההליכים; והשני, ששגה בית המשפט המחוזי שעה שנמנע מלהכריע בדבר מעצרו עד לתום ההליכים טרם יוגש תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן.

22. אשר לקיומן של ראיות לכאורה – כפי שצוין, סוגיית הראיות לכאורה נדונה והוכרעה על-ידי בית משפט זה בהחלטתו של השופט ע' גרוסקופף בבש"פ 6540/22. וכידוע, בית משפט זה אינו יושב כערכאת ערר על החלטותיו שלו.



בהתאם לכך, לא מצאתי כי יש מקום לדון מחדש בשאלת הראיות לכאורה, וממילא העורר אינו מצביע על טעם אשר יש בו כדי להצדיק דיון מחדש בכך.

23. אשר לדחיית ההחלטה עד לקבלת תסקיר מעצר - נכון למועד זה, תמים דעים אני עם השופט גרוסקופף, כי לא בשלה העת להתערב בהחלטת הביניים של בית המשפט המחוזי, בדבר עיכוב ההכרעה בבקשה לעצור את העורר עד שיוגש תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן. יחד עם זאת, לא נעלמה מעיני טענתו של העורר, לפיה החולשה הראייתית הקיימת בעניינו, בצירוף העיכוב בהגשת תסקיר המעצר, מביאים למצב בלתי-רצוי בו הוא נמצא תקופה שאינה מבוטלת במעצר ביניים, טרם שניתנה החלטה אופרטיבית בדבר מעצרו עד לתום ההליכים.

24. על כן, ככל שהגשת התסקיר תתעכב פעם נוספת, מעבר ליום 24.11.2022, סבורני כי יהיה מקום לשקול בחיוב את האפשרות ליתן החלטה אופרטיבית בדבר מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, בהתאם לפסיקת בית משפט זה (ראו מיני רבים: בש"פ 6446/10 אל גרושי נ' מדינת ישראל, פסקה 5 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן (02.09.2010)). זאת, תוך בחינת האפשרות לשחרר את העורר בתנאים מגבילים ובפיקוח, והכל - בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט המחוזי.

25. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, ט"ז בחשון התשפ"ג (10.11.2022).

ש ו פ ט